

Dnr LI2024/02009

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till
li.spn@regeringskansliet.se

Yttrande över Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Byggherrarna är en branschorganisation för professionella och långsiktiga byggherrar som bygger för egen drift och förvaltning. Som branschorganisation stärker och utvecklar vi byggherrrollen och det svenska samhällsbyggandet. Föreningens medlemmar beställer årligen byggprojekt för mer än 150 miljarder kronor.

YTTRANDE

Sammanfattning

Byggherrarna välkomnar ambitionen att stärka digitaliseringen i samhällsbyggnadsprocessen. Byggherrarna ser positivt på att skapa en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden samt mer enhetliga processer och digital interoperabilitet.

Byggherrarna delar Boverkets bedömning att dagens variation i hanteringen av PBL-ärenden försvårar jämförbarhet, digitalisering och effektiv ärendehantering. För byggherrar innebär det osäkerhet, bristande förutsebarhet och ökade transaktionskostnader.

För att reformen ska få verklig betydelse krävs att den nationella strukturen inte stannar vid begreppslig harmonisering, utan också säkerställer faktisk interoperabilitet och enhetlig tillämpning i praktiken. Samtidigt är det viktigt att genomförandet möjliggör fortsatt utveckling och innovation i de tekniska lösningar som används.

Byggherrarna vill också understryka att reformens genomslag och legitimitet avgörs av hur den påverkar ledtider, rättssäkerhet, kostnader och proportionalitet i informationskrav. Det är viktigt att systemet i praktiken klarar att hantera dessa parametrar.

Specifika synpunkter

Nedan följer ett antal specifika medskick och synpunkter på förslagen i rapporten:

- **Klassificeringen** bör vara obligatorisk för kommunerna så att effektivitets- och produktivitetsvinsterna uppnås, men det får inte innebära nya materiella uppgiftskrav på byggherren utöver vad som är nödvändigt.
- Ett eventuellt införande av **nationellt ärendehanteringssystem** behöver skapa leddidsvinster och bland annat innehålla en tydlig nationell processmodell och standardiserade mätpunkter. Annars riskerar reformen att bli en IT-reform utan produktivitetslyft.
- Förslaget att **lovärenden med flera åtgärder** ska avslutas genom separata beslut per åtgärd bedöms kunna öka tydligheten och möjliggöra att delar av ett projekt kan påbörjas trots överklagande av annan åtgärd. Samtidigt är det viktigt att det inte leder till fler och högre avgifter samt ökar administrativ börda. Byggherrarna ser sammantaget ett behov av att fråga utredas närmare och att konsekvenserna av förslaget utvecklas.
- Förslaget om **startdatum för detaljplanläggning** framstår som rimligt för att få tydliga och nationell jämförbara mätpunkter samt bättre underlag för uppföljning.
- Boverkets resonemang om en **uppgiftsskyldighet** för byggherrar att lämna upplysningar om lovbefriade åtgärder vill vi ifrågasätta. Det får inte innebära en betungande rapporteringsplikt för åtgärder som i dag är lovfria.

Sammantaget ser Byggherrarna positivt på en digitaliserad ärendehantering. Samtidigt är det viktigt att informationsinsamlingen är proportionerlig och tydligt knuten till syftet att effektivisera PBL-processen.

Det är också viktigt att den nationella informationsstrukturen inte utvecklas parallellt med, utan i samklang med, branschens pågående digitaliseringsinitiativ. Om offentliga och privata standarder divergerar riskerar dubbelarbete och ökade transaktionskostnader att uppstå.

Vänliga hälsningar,

Tommy Lenberg
VD

Enligt uppdrag
Danielle Zachrisson, näringspolitisk expert